

L'OPINIÓ

Any V - Número 469
Preu: 10 cèntims

BARCELONA - Dissabte, 3 de desembre de 1932

L'AUTONOMIA EN MARXA

"Autónomes" (diu la meua gramàtica grega) és el qui es fa les lleis. Podem dir, doncs, que dimarts que ve, amb l'obertura del Parlament, entrarem de ple en règim d'autonomia. Però ja farà prop de dos anys que el nostre poble, si no es feia les lleis, feia la llei i fora d'aquí amb una empena de redreçament que és d'un averany immillorable per al'esdevenidor de la nostra pàtria.

El 12 d'abril i el 28 de juny de 1931 i el 20 de novembre de 1932 són dates acreditatives d'un seny polític que trenca una mala tradició catalana. En el temps de la Dictadura del general Primo, certs professionals del fracàs en política, certs onanistes de la intel·ligència, els uns des de llur yacht i els altres des de llur penya de cartó, entretenien llur quietisme insultant i el poble. Però el Poble (i la majúscula és autoritzada per la totalitat del concepte) vigilava, destriava i decidia amb seny que era el contrari de la covardia dels qui n'havien perdut la direcció en abandonar-lo.

Aquest seny és reconegut a posteriori per molts dels qui han volgut negar-lo. Gaziel, un intel·lectual pur, després del 28 de juny de l'any passat, lloava el seny de Castella i de Madrid i el comparava amb la barroeria catalana. Tot això perquè Madrid s'havia entusiasmat amb Lerroux i Barcelona havia fet triomfar l'Esquerra. Però els fets van obligar ben aviat Gaziel a reconèixer el que hi havia dins i darrera Lerroux i la solidesa innegable de la política d'Azaña. I això era reconèixer la desorientació de Madrid i el seny de Catalunya perquè tothom sap que el que hi ha de millor a la política d'Azaña té la garantia més ferma d'èxit en l'adhesió de l'Esquerra Republicana.

Amb l'arma pacífica del vot el nostre poble ha fet la llei als ineptes pre-

sumits, als covards amb fums, als terrosos jesuïtes, als energúmens profitaires, a totes les llèmenes polítiques, que haurien portat desfici i misèria al cos de la pàtria. Però per a explicar la justesa i la justícia de l'actuació popular no cal recórrer, com fa Gaziel, a una providència extra-humana. La teoria que Catalunya ho fa bé, mentre els catalans ho fan malament, només pot sostenir-se a les planes de "La Vanguardia" especialitzades en coses mortes. Si Catalunya avança dreturament és perquè ha sabut veure els guies que li convenien i esqueien, i seguir-los i aplegar-se entorn d'ells, a despit dels planys, dels xiscles i de les insinuacions dels sagristans i els setciències.

Els qui temen que el primer Parlament de la nova Catalunya no estigui a l'altura de la seva missió, els podem dir que es tranquil·litzen, puix que hi figuren els homes que han dut el nostre poble a crear-se una missió d'altura. Tampoc no ens han de descoratjar els altres ingredients que hi figuren: ni un polític maquiavèlic com el senyor Duran i Ventosa (i que Maquiavel em perdoni) ni una valor cultural tan problemàtica com el famós autor de l'"Elogi de Catalunya". Representen interessos tronats, però ben reals, del país, i convé que al Parlament s'esbravin i es ventilin.

Cada dia trobo un amic o altre que ve del Palau on el nostre Parlament ha d'instalar-se. Tots estan engrescats amb aquest bell estatge, bastit amb fins ben altres dels que ara acomplirà. I ara que ens ha passat a tots la febre electoral, tothom està convençut també que els diputats que formen el nostre Parlament no desdiran del noble recinte on han de desenrotllar llur noble tasca.

G. A. JORDANA.

EL CONTRACTE AMB LA TELEFONICA SERA REVISAT

Ha quedat redactada la nota de resposta al Govern nord-americà

Madrid, 2. — El problema relacionat amb la Telefónica ha entrat en una fase de solució d'acord amb els interessos d'Espanya.

El Govern contestarà la comunicació de la cancelleria nord-americana en termes que permetin resoldre en definitiva el problema, sense minva de l'autoritat de l'Estat espanyol.

Segons "El Debate", el Consell de Ministres examinarà un decret que endegarà l'afar.

En el preàmbul s'exposen els antecedents de la constitució de la Companyia i les raons que mouen el Govern a revisar el contracte.

En l'article primer s'ordena la revisió, i en el segon es nomena una comissió encarregada d'estudiar-la, integrada per cinc representants del Govern i cinc de la Telefónica.

La fórmula compta amb l'assentiment de les persones consultades pel senyor Azaña.

Les dificultats sorgides en el si del Govern—segons diu "El Debate"—, quedaran esvaldes en el Consell que se celebrarà avui.

No és probable que l'assumpte es plantegi a les Corts.

ELS MEMBRES DEL GOVERN ES MOSTREN RESERVATS

Madrid, 2. — En arribar a la Cambra el ministre de Marina, senyor Giralt, fou voltat pels periodistes.

S'ha estranyat de l'expectació que hi havia entre els informadors i ha assegurat que no hi havia motiu.

—Què hi ha hagut al Consell?—hom li ha preguntat.

—Ja ho teniu en la nota—ha respost el senyor Giralt.

—Sembla que hi ha quelcom més—ha objectat un periodista.

—Doncs, jo—ha respost el ministre de Marina—no vull que diguin que sóc indiscret i vaig a utilitzar el text del president del Consell—ha afegit, portant-se la mà als llavis.

—Es que el senyor Lerroux—ha dit

un periodista—ha dit que hi ha una nota de resposta a la del Govern nord-americà.

—Doncs, cerqueu l'ampliació on heu obtingut la referència—ha acabat dient el ministre de Marina, que tot seguit ha entrat al saló de sessions.

En arribar a la Cambra el cap del Govern, ha estat abordat pels informadors.

—No hi ha noves de cap mena—ha dit el senyor Azaña, i ràpidament ha anat a ocupar el seu lloc al banc blau.

ELS TERMES DE LA NOTA DE RESPOSTA

Madrid, 2. — Segons les nostres notícies, les entrevistes entre el cap del Govern i els caps de minories celebrada dies passats tingueren dos temes de conversa.

Un d'ells la posició del Govern i del poble espanyol, davant el problema que planteja el contracte que la dictadura feu amb la Telefónica i la reclamació que sobre els judicis exposats al Parlament sobre aquesta matèria, hagi pogut fer el Govern de Nord-Amèrica.

L'altre tema fou merament polític, de política interior.

Respecte a l'assumpte de la Telefónica, no creiem equivocar-nos a l'assegurar que tots els caps de minories republicanes han coincidit amb el criteri del Govern, damunt del qual ha d'ésser la posició de l'Estat espanyol davant les suggerències del Govern llatí.

La posició, molt possiblement estarà atemperada al to de les observacions que s'hagin fet.

Respecte a l'altre tema, en què el Govern considera interessant conèixer l'opinió de les minories davant a fets que puguin originar-se a la política interior, també trobà el Govern l'ajud que esperava.

Segons els nostres informes, la res-

EL SENYOR MACIA DONA COMPTE DE L'ESTRUCTURACIO DEL PARLAMENT

El senyor Companys serà president del Parlament Català, i el senyor Casanoves, vice-president. — La delegació de les funcions de cap del Govern recaurà en el senyor Lluhi. — El Consell de Govern de la Generalitat sofrirà petites variacions. — Dilluns se celebrarà una reunió de la majoria

Ahí, a la tarda, a les dues, en tornar de l'acte que se celebrà en un dels Grups Escolars de la Plaça d'Espanya, el President de la Generalitat, senyor Macià, rebé la visita dels periodistes.

Després de saludar-los, començà dient que dilluns al matí tindria lloc, al saló de sessions de la Generalitat, una reunió dels diputats que componen la majoria d'Esquerra Republicana de Catalunya, a l'objecte de canviar impressions respecte els debats parlamentaris i alguns altres assumptes que planteja l'actuació política.

La reunió—afegí—tindrà lloc al saló de sessions, perquè com sigui que es tracta de diputats de Catalunya, hi tenen un dret indiscutible, tal com també l'hi tenen els diputats de les altres fraccions, les quals, si m'ho demanessin, els seria immediatament atorgat.

—Que n'hi han gaires?—preguntà un periodista.

—De què, de salons?

—No; de minories.

—Les que hi hagi.

I a continuació, digué:

—Em sembla que en aquella reunió serà votat el que ha d'ésser president de la Cambra, cosa ben natural, puix que tractant-se del partit que tindrà majoria al Parlament, ha de prosperar l'acord que es prengui en aquell sentit.

—Serà el senyor Companys el president, tal com s'ha vingut assegurant?

—Probablement. El senyor Companys, per les seves dotes excepcionals, és el que reuneix totes les condicions a exigir per a ocupar un càrrec com el de president d'un Parlament.

—I vice-president primer?

—Es molt fàcil que el nomenament recaigui en el senyor Casanoves.

El senyor Macià parlà després de l'elecció de President de la Generalitat, dient:

—Com no ignoreu, les Corts han d'elegir el President de la Generalitat, que al mateix temps ha d'exercir les funcions de president del Govern. És a dir, que en una sola persona es reuniran els dos poders: el moderador i l'executiu. Com és natural, i d'acord amb el que disposa l'Estatut, jo moltes vegades hauré delegat els meus poders en alguna altra persona. El meu desig fou que aquella delegació l'ocupés Ventura Gassol, car ha d'ésser feta, com és natural, en una persona que estigui

posteriorment compenetrada amb el President efectiu. Ventura Gassol, que ha passat patint amb mi més de vuit anys d'exili, que hem canviat idees continuament, que coneix a fons quins són els meus ideals polítics, socials, culturals; que, en una paraula, em coneix perfectament, hauria estat el més indicat. Ell, però, no ha volgut acceptar-ho, perquè està veritablement enamorat de les tasques de cultura, a les quals s'ha vingut consagrant des de fa molts anys, i especialment des del seu Departament a la Generalitat. Gassol desitja seguir esmerçant totes les seves activitats al servei d'aquesta activitat cultural, de tal manera que l'ocupar la delegació del cap del Govern li constituiria un veritable destorb per a consagrar-se a aquesta funció.

En vista de la decisió adoptada pel meu amic Gassol, he pensat en Lluhi Vallescà, el qual, per les seves condicions d'home de govern i per la seva agilitat i pràctica parlamentària, és la persona més indicada. Lluhi és un bon amic meu, i per això no m'està bé de fer-ne un gran elogi. Tots vosaltres el coneixeu perquè em calgui fer-ho. De manera, doncs, que en definitiva, quan delegui alguns dels meus poders, ho faré en la persona de l'actual conseller d'Obres Públiques.

Després d'aquestes manifestacions, el senyor President preguntà als periodistes si desitjaven saber alguna cosa més.

—Es cert que les despulles mortals del mestre Vives seran traslladades a Barcelona?

—Sí, és cert—contestà el senyor Macià—. El mestre Vives indicà la seva voluntat en aquest sentit, i a Madrid ja s'estan realitzant les corresponents gestions. La Generalitat enviarà l'automòbil-furgó de la Casa de Caritat per a transportar el cos del malaguanyat compositor, tal com feu amb notíu de la mort del plorat Albert Quintana.

—¿S'ha pogut aconseguir que les tropes cobreixin el pas fins al Parlament el dia de la inauguració?

—No ho sé. Això no és cosa nostra. Depèn de dos ministres.

—¿Què més podeu dir-nos d'interessant?—insistí un repòrter.

—Que demà, dissabte, tornaran de Madrid diversos consellers que hi són des de fa uns quants dies, i que es resoldran diversos afers, alguns d'ells de remarcable importància.

—Es natural—digué un informador—les coses canvien...

—No tant com algú suposa—respongué el senyor Macià.

—El cas Companys—inici un repòrter.

—El cas Companys—insistí un repòrter.

Dilluns, sota la presidència de Macià i el govern de l'Esquerra, es constituirà el Parlament català.

Després de segles de provincianisme i de submissió als representants de la monarquia, reviurà la vella i gloriosa tradició democràtica de la Catalunya lliure.

la qual assistiran tots els diputats elegits.

—Serà secreta la reunió?

—No veig inconvenient en què ho sigui, però no tindrà cap transcendència, puix que només es tractaran qüestions d'ordre interior.

—Es nomenarà la "mesa" d'edat?

—Crec que sí. No estic gaire assabentat d'això, per ara. Prefereixo, doncs, dir-vos alguna cosa després de la reunió que celebrarà dilluns amb els diputats de la majoria.

—Com quedarà format el nou Consell?

—Els càrrecs que els he comunicat portaran, com és de suposar, alguns canvis en el Consell del Govern de la Generalitat, com també poden produir-ne d'altres les qüestions polítiques. En general, però, us asseguro que el Consell sofrirà ben poques variacions en la seva composició.

—Que ens podeu dir de la suposada dimissió del conseller de Treball?

—No crec que dimiteixi el conseller de Treball. Cada dia ens veiem i canviem impressions, i mai no m'ha fet la més petita insinuació sobre aquest punt. Per altra banda realitza el seu comés d'una manera que em plau extraordinàriament. Gaudix, doncs, de tota la meua confiança.

—S'atorgarà a la Lliga Regionalista un càrrec de representació al Parlament?

—Es fàcil. Probablement un vice-president i un vice-secretari.

—Es cert que el senyor Pere Lloret ha ingressat a l'Esquerra?

—No en sé res. Crec que si fos així ja ho sabria. He sentit circular aquest rumor, però no crec que s'hagi confirmat.

En acabar, el senyor Macià manifestà als periodistes que venia d'assistir a l'acte de donar el seu nom a un dels Grups escolars de la Plaça d'Espanya, i que havia experimentat una forta emoció en veure l'entusiasme d'aquells infants.

—Quan s'hagin habitat tots quatre edificis, podran encabir-s'hi més de set mil cinc-cents infants.

El senyor Macià s'acomodià dels periodistes, fent-los remarcar que si bé en alguna ocasió delegarà els seus poders com a President del Govern, no ho farà mai com a President de la Generalitat.

LA CONSTITUCIO DE LA FEDERACIO D'ESQUERRES

Madrid, 2. — A darrera hora de la tarda el Sr. Galarza dictà als periodistes la nota següent:

Les representacions de les minories Radical socialista, Esquerra Republicana, Acció Republicana i Partit Republicà Gallec, han examinat la declaració, que en ésser aprovada per les minories es farà pública, quedant constituïda la Federació d'Esqueres Republicana Parlamentària Espanyola.

La declaració ha estat aprovada i cada representació donarà compte d'ella a les respectives minories.

Fem remarcar la unanimitat amb que han estat acceptats els conceptes de la declaració, la qual cosa demostra la identitat dels reunits amb el programa de la futura F. E. R. P. E.

Després manifestà el Sr. Galarza que el proper dimarts tornarà a reunir-se els representants per donar compte de ço acordat i que dimecres a la tarda es donarà compte a les minories de ço acordat.

—¿Què més podeu dir-nos d'interessant?—insistí un repòrter.

—Que demà, dissabte, tornaran de Madrid diversos consellers que hi són des de fa uns quants dies, i que es resoldran diversos afers, alguns d'ells de remarcable importància.

—Es natural—digué un informador—les coses canvien...

—No tant com algú suposa—respongué el senyor Macià.

—El cas Companys—inici un repòrter.

—El cas Companys—insistí un repòrter.

—¿Què més podeu dir-nos d'interessant?—insistí un repòrter.

—Que demà, dissabte, tornaran de Madrid diversos consellers que hi són des de fa uns quants dies, i que es resoldran diversos afers, alguns d'ells de remarcable importància.

—Es natural—digué un informador—les coses canvien...

—No tant com algú suposa—respongué el senyor Macià.

—El cas Companys—inici un repòrter.

—El cas Companys—insistí un repòrter.

—¿Què més podeu dir-nos d'interessant?—insistí un repòrter.

—Que demà, dissabte, tornaran de Madrid diversos consellers que hi són des de fa uns quants dies, i que es resoldran diversos afers, alguns d'ells de remarcable importància.

—Es natural—digué un informador—les coses canvien...

—No tant com algú suposa—respongué el senyor Macià.

—El cas Companys—inici un repòrter.

—El cas Companys—insistí un repòrter.

—¿Què més podeu dir-nos d'interessant?—insistí un repòrter.

—Que demà, dissabte, tornaran de Madrid diversos consellers que hi són des de fa uns quants dies, i que es resoldran diversos afers, alguns d'ells de remarcable importància.

—Es natural—digué un informador—les coses canvien...

—No tant com algú suposa—respongué el senyor Macià.

—El cas Companys—inici un repòrter.

—El cas Companys—insistí un repòrter.